

עפ"ת 62721/09/14 - מאג'ד עודה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 62721-09-14 עודה נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופט אמיר טוביה
המערער מאג'ד עודה
נגד מדינת ישראל
המשיבה

פסק דין

מהות ההליך

1. מדובר בערעור על פסק דיןו של בית משפט ל深交ורה בחיפה (כב' השופט ש' בנג'ו) מיום 14.7.2014 בתת"ע 191-07-14 ועל החלטתו מיום 31.8.2014 לדוחות את בקשה המערער לביטול פסק הדיון.

2. ביום 14.6.2014 נתפס המערער כשהוא נהג ברכב בשעה 2:40 לפנות בוקר בשכנות, כשבדגימת איר נשוף נמצא אצלו ריכוז אלכוהול של 340 מ"ג בלבד אויר נשוף. בנוסף, נהג המערער במועד הנ"ל כשתקף רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 2.2.2009 להתייצב לדין ביום 14.7.2014.

3. במועד הדיון לא התיצב המערער ועל כן נידון בהעדרו והושת עליו עונש של 30 חודשים פסילה בפועל, קנס בסך 2,500 ₪ ופסילה על תנאי.

4. ביום 5.8.2014 הגיע המערער בקשה ל לבטל פסק הדיון, בה נטען כי סבתו הלכה לעולמה ביום 7.7.2014 וכי עקב האבל בו היה שרוי, שכח את מועד הדיון. המשיבה התנגדה לביטול פסק הדיון ובהחלטה מיום 31.8.2014 דחה בית משפט קמא את הבקשה בטענה כי פסק הדיון ניתן שבוע לאחר מכן הפטירה וכי היה בידי המערער די זמן להודיע לביהם"ש ולבקש דחיית הדיון. עוד נאמר כי שכחה, בלבול וכיוצ"ב אינם עיליה לבטל פסק דין ביחיד שעה שלא הוכח חשש לעוות דין.

טענות הצדדים

5. לטענת המערער שגה בית משפט קמא שעה שהרשיעו שלא בנווכחותו והטיל עליו עונש כבד וטעה שלא קיבל את בקשתו לבטל פסק הדיון שניתן בהעדר. לדבריו המערער הוא אינו מודה בעובדות כתוב האישום ודוחית בקשתו לבטל פסק הדיון סוגרת בפניו את האפשרות להוכיח טענותיו. לעניין העונש

עמוד 1

נטען כי כתבי אישום בגין ריכוז של אלכוהול ברמה כפי שנדגמה אצל המערער מסתויימים בהסדר הכללי פסילה לתקופה של פחות מ 12 חודשים. מכאן שהטלת פסילה למשך 30 חודשים מהוות עיוות דין המצדיק ביטול פסק הדין.

6. המשיבה טענה מצדה כי דין הערעור להידחות בהפנותה לכך שהמערער לא התייצב בתאריך הדיון ולא שלח איש מטעמו, لكن בצדק נשפט בהעדרו. לגבי הבקשה לביטול פסק הדין נאמר כי היה על המערער להוכיח כי הייתה הצדקה להיעדרותו או לפרט טענות הגנה לצורך תצהיר וasmactatoות באופן שיבס טענה לעיוות דין. נטל ההוכחה בהקשר זה מוטל על המערער. לשיטת המשיבה, העונש שהוטל היה סביר ומואزن בשים לב לכך שלא מדובר רק בהניגה בשירות אלאiami שנרג ברכב כשרישון הנהיגה שלו פקע לפני חמישה שנים.

דין והכרעה

7. סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 מורה בין היתר כי מקום בו נגזר דין של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשה הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדיון וגזר דין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התיציבותו או אם ראה שהוא דרוש כדי למנוע עיוות דין.

8. ההסבר שניית מפי המערער לפשר העדרו מן הדיון בפני בית משפט קמא אינו מצדיק ביטול פסק הדין. סבתו של המערער נפטרה שבוע לפני הדיון. פרק זמן זה היה בו די והותר על מנת לאפשר למערער או לבא כוחו לפנות בבקשתה מתאימה לבית המשפט. בבקשתו שהונחה בפני בית משפט קמא וכן בערעור שבפניו טען המערער כי נעדר מן הדיון בשל שכחה מחמת האבל בו היה נתון. עם כל הצער על מות סבתו של המערער, בשים לב לפרק הזמן שחלף עד לדין ולעובדת כי היעדרותו נבעה משכחה, אין מקום לקבוע כי הייתה סיבה מוצדקת להיעדרות.

באשר לעיוות דין שעשו להקים עיליה לביטול פסק הדין, לא מצאתי כי במקרה דין מתקיים חשש מעין זה. בבקשתו ל לבטל פסק הדין, שהוגשה לבית משפט קמא נמנע המערער מלפרט כיצד הורתת פסק הדין על כנו עלולה להביא לעיוות דין. בלבד מהטענה כי הושת עליון עונש כבד וכי המערער אינו מודה באישום, לא הוזג כל פירוט לגבי טענות ההגנה שבפיו, שיש בהן כדי להדוף את כתוב האישום מפניו. ודוק - כבר נקבע כי אין די בכפירה כדי לה夷ית בבקשתה ל לבטל פסק דין שניית בהעדר (reau"פ 1773/04 **אלעבורה נ' מדינת ישראל** (23.2.2004)).

יפים לעניינו דברי הנשיא שmagistr בר"ע 418/85 **פרץ רוקינשטיין נ' מדינת ישראל**, פ"ד לט(3) 279 בקביעו:

"... מקרים Ai-התיאצבות הם רבים מדי, מכדי שטענת השכחה פשוטה תהפוך לעילה מספקת לביטולו של פסק הדיון, שניתן בהעדתו של הנאשם עקב Ai-התיאצבותו.

סניגורו המלומד של המבוקש, עו"ד מאיר בן-דור, טען בפנינו, כי בכך נשלلت מהմבוקש זכות יסודית, והוא הזכות שייהי לו, לדבריו, יומו בבית המשפט. זכותו של הנאשם ליום בבית המשפט שרירה וקיימת, אך אין סבירות כי קופחה במקרה דנן, מאחר והיא אינה זכות אבסולוטית, וכיול שהתנהגותו של הנאשם תותרר את בית המשפט ללא ברירה ויצטרכו לדון בעניינו גם בהיעדרו, והמחוקק אף צפה מערכת נסיבות כאמור מראש. במה דברים אמרום: זכותו של הנאשם היא, כי יוזמן דין וכי תינתן לו האפשרות להיות נוכח במשפט, במועד שנקבע, אם יבחר בכך. כדיוע, יש לא מעט מקרים מבין הנאשםם בעבירות תנואה, אשר בוחרים מעיקרא שלא להתייצב, בשל טעמים שונים, ואף זאת זכותם, אם הם מקיימים את התנאים שנקבעו בקשר לכך בחיקוקים הרלבנטיים; מכאן גם התפתחה השיטה של בירית המשפט, הנוהגת עתה ואשר בנניה כל-כולה על קיום הדיון שלא בנסיבות הנאשם, אלא אם זה האخرן בוחר בכך מפורשות. משקibal הנאשם את ההודעה על מועד המשפט, ניתנה לו בקשר ההזדמנויות הנאותה שייהי לו, כדברי הסניגור המלומד, יומו בבית המשפט. אם שכח את מועד המשפט, אין לו אלא להlain על עצמו. השכחה אינה אלא אחת מן הנסיבות של חוסר תשומת הלב או של הרשלנות, ומערכות השיפוט אין יכולות לאמץ מתכוונת, הנותנת גושפנקא עקיפה לחוסר האכפתות. מערכת המשפט חייבת לשאו' לכך, כי המשפטים יתנהלו כסדרם ובמועד שנקבע להם מעיקרא, וכי לא יתרחב הנוגע של דוחיות מיותרות או של דיון כפוף ללא צורך, שיש בהם כדי להעמיס על קופת הציבור בכלל ועל בית המשפט בפרט עומס נוסף, שאין הם יכולים לעמוד בו ואשר גם אינם מוצדק לגוף העניין. מי ששכח, ישא בתוצאות שיכחו ולא הציבור בכלל, ובתי המשפט בפרט, הם שיצטרכו לכת עקב הצדדי מידת תשומת הלב, אותה מוכן פלוני לגיים במועד נתון לעניין ההליכים המשפטיים שנפתחו נגדו".

9. אשר לטענות המערער לגבי חומרת העונש, נראה לי כי בית משפט קמא החמיר עמו במידה המצדיקה קיצור תקופה הפסילה. אמן ההלכה היא שערכתה הערעור לא תתערב בענישה אלא מקום בו ניכרת סטייה של ממש מדיניות העונשה הרואה או אם מתקיימות נסיבות חריגות מצדיקות זאת (ראו לדוגמה: ע"פ 3931/13 **באום נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (10.6.2014)). אלא שבעניין דומה כי מתקיימת חריגה לחומרה בענישת המערער.

10. בהתחשב ברמת ריכוז האלכוהול שנמצאה אצל המערער, ראוי לדעתו להעמיד את תקופת הפסילה בפועל על 24 חודשים. תקופה זו עולה בקנה אחד עם רמת העונשה הנהוגה ברגע דא. זאת אף בהתחשב בעבירה הנוספת בה הורשע הנאשם שענינה הנהוגה שתוקף רישוון הנהוגה שלו פקע.

לפיכך, אני מקבל את הערעור באופן שתקופת פסילת רישוון הנהוגה של המערער בפועל עומד על 24 חודשים. יתר רכיבי העונש שנקבעו על ידי בית משפט קמא יותרו על כהן.

ניתן היום, י"ג חשוון תשע"ה, 06 נובמבר 2014, בהעדר הצדדים.

